

ST.

15. APRIL 1948
60. ÅRGANG
NUMMER 15-16

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INNHO L D S F O R T E G N E L S E :
RELIGIONEN OG DE ITALIENSKE VALG - PAVEN
TALER - 25. APRIL: GANGDAG - N. K. K. F. S
LANDSMØTE - AKSJON FOR ST. OLAV - KATOLSK
UNGDOM OG TIDEN - KATOLSK BARNEARBEID
AKADEMIKerkongressen I KRISTIANSAND - DØDE

RELIGIONEN SOM STRIDSSPØRSMÅL VED DE ITALIENSKE VALG

Mens valgkampen raser og den skjebnesvangre 18. april rykker nærmere og nærmere, ja, kanskje er forbi når disse linjer når leseren, ser man hvordan religionen mer og mer er blitt et av de store valgnummer ved de italienske valg. Bare kommunismen kan som det serie-valgnummer den er i seg selv, betrakte religionen som nummer to. Men her er et iøynefallende ulikhetspunkt: Mens kommunismen stiller mot en makt som alle er klar over hva innebærer, synes området for religionens infiltring i valgene temmelig tåket. Enda nesten alle italienere regner seg for katolikker, teller det italienske kommunistparti nær tre millioner medlemmer. Det later til at mange italienere holder det for mulig å være katolikk og samtidig stemme på kommunismen. På den annen side kan enkelte initiativer som høyere hold innen den katolske Kirke i Italia nylig har tatt, synes som om Kirken virkelig «blander seg opp i politikk».

DERFOR GÅR KOMMUNISTPARTIET UNDER PÅSKUDD AV Å STØTTE RELIGIONEN TIL ANGREP PÅ VATIkanET OG DEN KATOLSK KLERUS FOR Å FÅ SKILT KATOLIKKENE FRA DERES KRISTNE LEDERE.

Skulle man domme etter ord, kunne det se ut som om ingen er mer interessert i å holde religionen utenfor valgkampanjen enn nettopp kommunistene. Siden Italia ble frigjort har kommunistene gjort det til en kjepphest i sin propaganda å presisere sin skrupu-

løse respekt for den religiøse bevissthet hos det italienske folk. Kommunistene har tatt del i, ja, til og med organisert katolske pilegrimsferder og religiøse festligheter. De har frimodig gjort bruk av religiøs symbolisme i sin kampanje og appellert til Jesus Kristus som den «første kommunist». I skrivende øyeblikk er kommunistene energisk engasjert i en kampanje i laddistriktene som går under navnet «Kristen fredsrørsle».

Men samtidig med sin påståtte respekt for religionen, har de italienske kommunistene stadig skjerpet sine angrep på Vatikanet. Den gjengse form er å stille Vatikanet fram som solidarisk med «Amerikansk imperialisme». Således erklærte Luigo Longo, en av de italienske delegerte til Kominform, i sin rapport til institusjonen da den «innrettet» seg i Polen, at det og det skjedde «under direkte trykk fra U.S.A. og Vatikanet» og at «De Gasperi var i ferd med å gjøre et statskup» i og med at han utstengte kommunistene fra sin regjering. I samme hensikt krevde Palmiro Togliatti på partikongressen i Milano 5. januar «en kampanje for å demaskere krigshisserne». Blant disse regnet han Vatikanet som «aldri svikter når det gjelder å slutte seg til den makt som følger en politikk der leder til imperialistisk ekspansjon og provoserer krig».

Hva kommunistene mener med disse angrepene kom tydelig fram i det svaret de gav til kardinal

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(*Prestegrø. og Biskopen 42 52 87*).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium.

Jesu Hjerter kapell, Nyv.17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.

Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.

Kl. 9.30: Høgmesse. Kl. 17: Aft.gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.

Kl. 9: Høgmesse. Kl. 16.30: Aft.gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt.1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvg. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 10.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 18. APRIL: 3. sønd. etter påske. Ep. 1. Pet. 2, 11—19. Ev. Joh. 16, 16—22. *Mandag, tirsdag og onsdag:* Oktavdager til St. Josefsfest. *Torsdag:* Soter og Caius, paver og mart *Fredag:* Georg, mart., speidernes vernehelgen. *Lørdag:* Fidelis, mart.

SØNDAG 25. APRIL: 4. sønd. etter påske. Markus evang. *Gangdag.* Ep. Esek. 1, 10—14. Ev. Luk. 10, 1—9. *Mandag:* Kletus og Marcellinus, paver og mart. *Tirsdag:* Peter Canisius, bekj., kirkelærer. *Onsdag:* Paul av korset. *Torsdag:* Peter, mart. *Fredag:* Katarina av Siena, jomfru. *Lørdag:* Apostl. Filip og Jakob.

SØNDAG 2. MAI: 5. s. etter påske.

KUNNGJØRINGER:

Mariakongregasjonen, Oslo

har utsatt til høsten tilstelningen som var planlagt til 24.—25. april, da den ellers ville falle sammen med Dominikanernes basar.

Hvert enkelt nummer av

«ST. OLAV»

er en prekestol, der troens sannhet blir forkynt utover landet. Bladet som forsvarer Kristi Kirke og orienterer om dens liv og lære. «ST. OLAV» TRENGER DIN STØTTE, DITT ABONNEMENT!

St. Hallvards kirke, Oslo

Kirkebidrag for 1. halvår 1948 bes innbetalt til soknepresten, Urtegt. 29.

KVARTALSABONNENTER

BES VENNLIGST INNSENDE

RONTINGENTEN

for 3. kvartal

til ekspedisjonen, Akersveien 5, Oslo

Kr. 2.50.

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I.
Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16, unntatt onsdag. Lørdag: 9.30—13. Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 2.50 pr. kvartal, for utlandet + avisporto. *Abonnement* tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen fredag aften.

Schuster's ordre til presteskapet om å vegre kommunistene absolusjonen. Da man forsøkte å felle en parlamentarisk dom over dette skritt fra Milanos kardinal, ble det hindret av Togliatti og Terracini, kommunistenes leder i Forsamlingen. De hevdet at italiensk lov ikke kunne brukes overfor Milaner-kardinalen da han som prins av Vatikanstaten måtte betraktes som utlending, og følgelig ikke kunne rammes av italiensk lov!

Ingenting kan tydeligere vise hvordan kommunistene anstrenger seg for å få Vatikanet og det katolske hierarki identifisert med «utenlandsk». Det er imidlertid en klar sak at når kardinalen av Milano like så vel som Paven uttaler seg om italienske spørsmål, så taler og handler de først og fremst som biskoper i Italia, ansvarlige for det åndelige vel hos medlemmene av deres egne bispedømmer.

Denne slags anstrengelse fra kommunistenes side for å hevde respekt for religionen samtidig som de angriper Vatikanet, skulle derfor tyde klart på at de ene og alene prøver å få skilt de italienske katolikker fra deres kristne ledere. Dette er jo ikke noe godt varsel for religionen som institusjon — en organisk enhet av geistlige og legfolk.

KIRKEN HAR SVART KOMMUNISTENE IKKE BARE VED Å FORBY KATOLIKKER Å STEMME PÅ KOMMUNISTENE, MEN OGSÅ VED Å UNDERSTREKE AT KRISTENDOMMEN HAR ET SOSIALT OG ØKONOMISK PROGRAM LIKE RADIKALT OG VIDTGAENDE SOM NOEN GANG SATT FRAM AV KOMMUNISTENE.

Det lengste og kraftigste svar som i så måte er utgått fra den katolske Kirke under den italienske valgkampen er det store felles hyrdebrev som i midten av februar ble sendt ut fra Syd-Italias 78 erkebiskoper og biskoper.

Hyrdebrevet er på hele 27 sider. Det erklærer utvetydig at «Katolikker kan bare gi sin stemme til de kandidater eller kandidatlistor som de er sikre på vil respektere og forsvare de guddommelige lover, de religiøse rettigheter og Kirkens rettigheter i det private så vel som i det offentlige liv». Dette forbud er identisk med dekretet sendt ut fra Konsistorial-kongregasjonen i Vatikanet. De sydtalienske biskoper har utelukket enhver tvil om at de har tatt sikte på kommunistene og den sosialistiske venstrefløy i Folkefronten. De erklærer: «Likesom Kirken med blikket rettet mot framtiden og fri for den frykt og engstelse som preger de feige og forsakte, har konfrontert og styrtet liberalismens avguder, slik kan den i dag ikke avstå fra å fordømme både kommunismen og sosialismen.»

Dette katolske hyrdebrev møter dessuten kommunistene på deres egen hjemlige grunn: kravet om en sosial og økonomisk reform. «Vi kan ikke stå likegyldige og passive overfor den vedvarende elendighet som hele folkeklasser lever i», heter det. «Det ville være fatalt om vi ikke var oss bevisste at vi står overfor restene av et økonomisk regime der de naturlige eiendomsrettigheter for mange er blitt en makt rettet mot frukten av andres arbeid, og at den rådende ordning av eiendom absolutt må revideres, at arbeidsspørsmålene blir fremmet og løst tilfreds-

stillende, og om nødvendig, at avlegse institusjoner eller strukturer må gå over i helt nye former.»

Hyrdebrevet fordømmer det kommunistiske program som «blott en tilsynelatende og formell progressivisme, som under maske av sosial rettferd tar sikte på gradvis å depersonalisere mennesket, plyndre ham for alt han eier, hans rettigheter, personlighet og personlige ansvar — kort og godt: ta friheten fra mennesket».

Den langt største delen av hyrdebrevet vies Kirkens sosiale lære som basis for en økonomisk og sosial reform. Hvor godt dette er framlagt skjønner man når selv partiene lengst til venstre forsøker å trekke fordel av dokumentet, idet de hevder at de italienske biskopene innbyr til gjennomføring av et kommunistisk program! I den grad har altså biskopens erklæringer gjort det klart for den demokratiske Folkefront at den ikke er den eneste makt innen det italienske samfunn som i filosofi og i program gjør krav på en sosial og økonomisk reform.

VED Å FØRE MATERIALISMEN INN PÅ VALPlassen, HAR KOMMUNISTENE GORT DE ITALIENSKE VALG TIL RELIGIØS SÅ VEL SOM EN POLITISK KAMP.

Trass i at de hevder å respektere religionen har de italienske kommunister ikke nektet at hele basisen for deres program er den filosofiske læren om dialektisk materialisme. I Italia som alle andre steder har de fortsatt fordret at lederne skulle sette seg grundig inn i og uavkortet sverge til de marxistiske prinsipper. Dette slynger øyeblikkelig det filosofiske og religiøse spørsmål inn i valgkampen som primære valgnummer. Det er derfor valget i Italia er blitt en kamp om filosofi og religion. For noen valggrupper kan det kanskje bare gjelde valget av ett program mer praktisk enn det andre. For de kommunistiske ledere vil suksessen ved urnene derimot bety høve til, ja, kanskje mandatt til å sette sin filosofi om i praksis.

I en slik situasjon kan der ikke lenger tales om religion som «blander seg opp i politikk». Det religiøse stridspunkt er allerede tegnet i og med de betingelsene som ble stilt til valg og ut fra de stridendes fysiognomi. Det ville kanskje vært langt fordelaktigere både for Kirke og Stat om religionsspørsmålet som sådant aldri ble kastet ut i en politisk valgkamp. Men skjer det, da er det et religiøst anliggende like meget som et politisk og må regne med å få religiøse så vel som politiske midler blandet inn for å få spørsmålene løst.

Så lenge kommunismen er en doktrine og en livsmåte bygget opp på en materialistisk filosofi og nekter hele det fundament kristendommen baserer sitt liv og lære på, da kan det umulig gjøre krav på å bli regnet for et politisk parti bare. Som pave Pius XII pekte på i sin tale nylig til de romerske transportarbeidere: «Trass i motstridende påstander som dere hører svirre blant dere . . . så er Kristi lære uforsonlig med materialistiske maximer, og å slutte seg til dem, enten du vil eller ikke og enten du er klar over det eller ikke, er det samme som å forlate Kirken og opphøre å være katolikk.»

Norges katolske kvinneforbunds 7. landsmøte

tok til mandag den 29. mars — 2. påskedag — med messe og felleskommunion i St. Dominikus kirke, hvor velærv. Pater Lutz, forbundets åndelige rådgiver, holdt prekenen. Han tok sitt utgangspunkt i påskelørdagens epistel fra Pauli brev til Kolossenserne, 3. kap.:

«Er dere da oppreist med Kristus, så søk det som er oventil hvor Kristus sitter ved Guds høyre hånd. Trå etter det som er oventil og ikke etter det som er på jorden. For dere er døde, og deres liv er skjult med Kristus i Gud.»

Det kan synes som denne tekst ikke passer til et landsmøte hvor katolsk aksjon skal planlegges, fordi den peker mer hen på kontemplasjon og tilbaketrukkenhet enn på aksjon. Det er nok sant. Men all menneskelig aksjon forutsetter et indre liv og må ha sitt utspring fra dette, ellers var det ingen menneskelig aksjon. En kristen aksjon forutsetter et indre liv i forening med Kristus, og katolsk aksjon er jo på en måte det samme som å fortsette Kristi frelsesverk. Pave Pius XI har sterkt betonet at katolsk aksjons mål og mening er å gjenerobre den avkristnede verden for Kristus, derfor må de som vier seg til katolsk aksjon, være besjelet av det samme sinnelag som Kristus selv.

Vi er forenet med Kristus i den rene hensikt å søke Guds rike alene. Kristus kom ikke for å gjøre sin, men Faderens vilje.

Vi er forenet med Kristus i kjærligheten, for drivkraften i hele frelsesverket er kjærligheten til menneskene. Fo «så har Gud elsket verden, at han har gitt sin sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham ikke skal fortapes, men ha det evige liv». Og «likesom Faderen har elsket meg, så har jeg elsket dere. Bli i min kjærlighet», sier Kristus.

Vi er også forenet med Kristus i optimisme. Kristus kunne nok føle sin sjel bedrøvet inntil døden, men han tapte aldri motet. Kvelden før sin død sa han: «Vær frimodig, jeg har overvunnet verden.» Vår påskefest er optimismens fest.

Den hl. Birgitta og den hl. Katharina av Siena som er forbilder på kvinnelig virksomhet i Kirken, forberedte seg gjennom kontemplasjon til sitt høye virke.

Gjør derfor deres arbeid med tillit til Guds hjelp og utdyp livssamfunnet med Kristus ved kontemplasjon, for den største kraftkilde til katolsk aksjon ligger nettopp i dette.

Det er derfor en vakker tanke at dere har ønsket å begynne landsmøtet i et møte med den oppstandne Kristus i den hl. kommunion.»

Om ettermiddagen møttes livsvarige og enkeltmedlemmer i klubblokalet, Akersveien 5, hvor det ble valgt delegerte for disse. For de livsvarige ble valgt frøken Marie Knudtzon og for enkeltmedlemmene fru Mina Endresen og frøken Adelaide Jørgensen.

Deretter ble holdt rådsmøte, med en foreløpig gjennomgåelse av de saker som skulle forelegges på generalforsamlingen. Frammøtet var meget godt.

Neste dags samvær tok til med fromesse i St. Olavs kirke.

I Foreningslokalet klokken 5 om ettermiddagen begynte så selve

GENERALFORSAMLINGEN.

Det var meget godt frammøte til generalforsamlingen, og priorinnene for St. Josef-søstrene, St. Elisabeth-søstrene og St. Dominikus-søstrene var til stede som delegerte.

Da Hans Høyærverdighet biskop Mangers hadde tatt plass, erklærte N.K.K.F.s formann, fru Elisabeth Sinding, generalforsamlingen for åpnet i en hjertelig liten velkomsttale, hvor hun uttalte at en nå skulle behandle framtidige arbeidsoppgaver og at N.K.K.F. arbeider på sin måte for den felles sak: Kirkens ære i Norge, og hun uttrykte håpet om at møtet måtte komme til å gi verdifulle impulser til forbundets videre arbeid.

Etter sangen «Norvegia Catholica» tok forhandlingene til, ledet av fru Anna Bonnevie, som er æresmedlem av forbundet og for tiden dets konsulent, og som ble valgt til generalforsamlingens dirigent. Alle de 22 delegerte var til stede.

INNBERETNINGER

Så tok innberetningene fra lokalledene til, og det var interessant stoff. Det viste seg at alle hadde tatt opp N.K.K.F.s oppfordring om å gi til Europahjelpen, og det er blitt sendt en mengde pakker til de nødlidende. De fleste hadde også tatt opp studiesirkelarbeidet etter de tilsendte brev, forfattet av pater Notenboom O.F.M., som har vært meget populære og lærerike. Leddene holder jevnlig utlodninger til forskjellige formål, og flere har anvendt midlene til nyanskaffelser i kirken, prestegården og foreningslokalet. Samtlige beretninger viser god aktivitet.

Forbundets regnskap pr. 30. mars 1948 ble i den syk-meldte kasserers, frøken Asta Kjellerød-Hansens, sted, lest opp av revisoren, frøken Maria Müller, og ble gitt décharge. I tiden fra 4. oktober 1945 til 30. mars 1948 er det i kontingent, gaver og bidrag innkommet vel 8 tusen kroner, og av dette beløp er vel 5 tusen kroner sendt til prefekt Wember i Tromsø som bidrag til ny kirke i Hammerfest, ett tusen kroner til St. Elisabeth-søstrenes hospital, Hammerfest, og videre er det gitt bidrag til minnesmerke over falne i krigen.

Regnskapet for *Utdannelsesfondet* viste at fondet nå har nådd kr. 10 000.

LOVER FOR UTDANNELSESFONDET

Utdannelsesfondet, som ble nevnt som N.K.K.F.s hjertebarn, har nå nådd det beløp som er forutsetning for regulær utdeling, og formannen la fram styrets forslag til statutter for fondet.

§ I lyder: Fondets navn skal være: Norges Katolske Kvinneforbunds Utdannelsesfond for Katolsk Ungdom, og

§ II: Fondets formål er å gi støtte til katolsk ungdom under deres lære- og studietid.

Det ble en del diskusjon om aldersgrensen for søkere, men man kom til den konklusjon at det var best å holde seg til den grensen som vår ungdomsorganisasjon har satt, og som er 35 år. Hver søknad vil bli saklig vurdert av styret.

• § IV bestemmer at rentene utdeles 1 gang i året, som

regel før sommeren, til norsk katolsk kvinnelig og mannlig ungdom bosatt i Norge.

§ VI bestemmer at ved eventuell oppløsning av N.K.K.F. skal siste avgående styre oppnevne et legatstyre på 3 medlemmer til å overta forvaltningen av fondet.

Samtlige foreslåtte lover ble etter endt diskusjon godkjent i den fremsatte form.

ARBEIDSPROGRAMMET

Formannen uttalte at det er meget viktig å holde de internasjonale forbindelser åpne, og det er stor stemning i de nordiske land for samarbeid. Sverige har uttalt ønske om utveksling av foredragsholdere og samhold i alle viktigere spørsmål, og det vil bli arbeidet på et slikt samarbeid. Videre vil det bli fortsatt med arbeidet for utdannelsesfondet. Studiesirkelarbeidet vil likeledes bli fortsatt. Erfaring fra Oslo hadde vist at åpne møter med studiesirkelarbeid hadde slått godt an.

Formannen rettet en inntrengende henstilling til ledene og til hver enkelt om å be for prestekall. Det er prestenød over hele verden, og under Unionens kongress i Rom i fjor, hvor fru Sinding var til stede som delegert for N.K.K.F., hadde en geistlig fra Propagandakollegiet lagt deltakerne dette varmt på sinne. Arbeidet for Europa-hjelpen vil også bli fortsatt.

Så kom det store spørsmål: Hva skal vi samle oss om som vår hovedoppgave for kommende år?

Det ble satt fram et par forslag til arbeidsoppgave for neste semester. Forslagene ble diskutert, og mange hadde ordet. Man ble enig om å konsentrere sine krefter om det forslag som også rådsmøtet hadde vist sterkeste stemning for som vikariatets mest nærliggende oppgave i øyeblikket, nemlig å støtte opp om bladet St. Olav. At dette trenger støtte, vet vi alle, og det har meget å si for oss at bladet kan få de vilkår det trenger. Som annen stor oppgave ble nevnt bidrag til gjenreisning av kirken i Molde, og man var enig om å ta denne for seg senere.

Fru Sinding redegjorde for idéen med én arbeidsoppgave for semestret. Arbeidsutvalget, som skulle ha til oppgave å drøfte arbeidsprogrammet, bortfaller ved den nye ordning.

VALGENE

Fru Sinding fraba seg gjenvalg som formann på grunn av sterkt arbeidspress, og frk. Ragnhild Foss ble valgt til ny formann. Viseformann ble fru Ingrid Straith Solberg, 2. viseformann frk. Angela Endresen. Frk. Rustad ble sekretær for utenlandske, frk. Martha Ellingsen for innenlandske saker, frk. Inger Louise Abrahamsen (delegert fra Hamar) protokollførende sekretær, frk. Maria Müller kasserer, frk. Astrid Seglem revisor. Varamann ble: frk. Sigrid Halle, fru Dagny How, frk. Agnes Bang og fru Bølstad.

Som passende sted for neste landsmøte ble foreslått Bergen. Porsgrunn ble også nevnt.

Bergens representant frk. Angell ga for øvrig en liten interessant redegjørelse for foreningsarbeidet i Bergen, og nevnte bl. a. at møtene der er lagt slik an at de også trekker andre interesserte som således kan få et innblikk i hva kotolisismen er og hva vi driver på med.

Den nye formann frk. Ragnhild Foss takket den avgående formann for hennes verdifulle innsats for N.K.K.F. Forsamlingen var hjertelig med på takken. Fru Sinding har med alle sine strålende egenskaper vært en ualminnelig god leder for N.K.K.F.

HILSEN FRA DEN HELLIGE FAR

Det ble referert at det var sendt telegram til den hellige Far, og vi refererer her svartelegrammet som innløp kort etter møtet:

«I anledning N.K.K.F.s 7. landsmøte sender Hs. Hellighet av hjertet til Elisabeth Sinding og landsmotets deltakere sin hilsen og apostoliske velsignelse. Montini.»

Det ble lest opp et brev fra fru Eugenie Winther, i hvis sykdomsforfall fru Sinding var trådt inn som formann, og en skjønn blomsterbukett ledsaget brevet.

Biskopen talte til avslutning: «Det gleder meg virkelig å se så stor oppslutning om denne generalforsamling. Det er av så stor viktighet at foreningene holder sammen og arbeider sammen.» Hs. Høyærverdighet roste den gode ånd og vilje og det arbeid som er utført av N.K.K.F. og uttrykte sin glede over at vi er så godt innforstått med den Hellige Far, Pavens program, oppdragelse av den kvinnelige ungdom og omsorgen for hjemmene. Biskopen sluttet med å oppfordre alle til å følge forbundets direktiver.

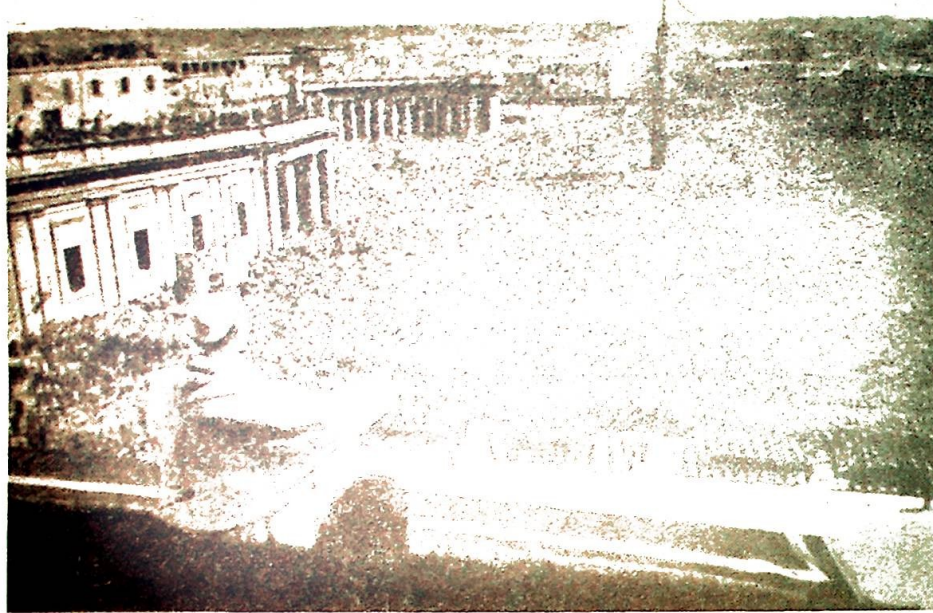
ET VIKTIG BREV

Fru Sinding nevnte at forbundet hadde fått et brev fra Unionens sekretariat i Utrecht, og da dette berører en av N.K.K.F.s interessanteste oppgaver utadtil, ble det referert. Det heter bl. a. at FN har nedsatt en kommisjon som for tiden arbeider i Gèneve på en menneskerettighetenes erklæring, som skal gjelde for alle de tilsluttede nasjoner. Det er et demokratisk og humanistisk storslaget arbeid, men det er å frykte at en del punkter kommer til å stride mot den katolsk-kristne samvittighet. Unionen oppfordrer derfor alle katolske kvinneforbund til å sende inn til sine respektive regjeringer et forslag til omredigering av enkelte artikler i erklæringen. Det gjelder især artiklene om ekteskap og skilsmisse, og vernet av menneskelivet, som etter katolsk oppfatning også gjelder livet fra dets første øyeblikk av, fra fødselen.

Jeg synes at dette er nøyaktig hva den Hellige Far mente, sa fru Sinding, da han talte til oss i Rom om at kvinneforbundenes oppgave er å gjøre kvinnene mer bevisst om sine hellige rettigheter og plikter, sin makt over den alminnelige opinion i den daglige omgang, ja, over de offentlige myndigheter og lovgivningen ved riktig å bruke sine borgerlige rettigheter. Når styret nå skal skrive sin henvendelse til Regjeringen, synes jeg det er hyggelig å vite at spørsmålet er forelagt generalforsamlingen, og at vi har dere alle med oss.

Etter generalforsamlingen var det en enkel souper i Lærerinnelagets hus. Tilstelningen var stilfullt arrangert og forløp i den beste stemning og med den varme gode følelsen hos alle å være sammen med helhjertede trosfelles som går inn for de samme mål. Flere talere ga uttrykk for sin sakknemlighet, og «St. Olav»s redaktør, pastor Hansteen Knudsen, som takket for maten, ga i sin lille tale uttrykk for ønsket om å få hjelp til aktuelt kvinnestoff i bladet, kanskje ved en særskilt presserepresentant. Der ble sunget et par sanger, som gjorde lykke. Den ene var forfattet av fru Straith Solberg. Inger Louise Abrahamsen leste til slutt meget vakkert en oversettelse av Ragnhild Foss fra en gammel påskesekvens fra middelalderen. Sekvensen har vært sunget i Norges gamle kirke på Maria Magdalenas dag, 22. juli. Oversettelsen var tatt fra Missale Nidrosiensis. Opplesningen dannet en verdig avslutning på landsmøtet.

Pave Pius XII: „Den store time er slått for den kristne samvittighet.“

Den store talen Pave Pius XII lot gjalle over Roma i et påskebudskap til verden i nærvær av 3—400 000 tilhørere på Petersplassen, har funnet vidtspennende ekko. Hele verden syntes det var alvorsfylte ord — hvis en da kan si det herhjemme uten å såre Dagbladets morsomme Axel Kielland, som var hjelpeløs fortlapt i seg selv og sin lyse sommerdress på Petersplassen. Pavens tale ble et varselrop som gjensvarte fra påskebudskapets «Våk og be!», nå rettet av Kristi statholder på jorden til de romerske medborgere og de kristne over hele verden. «Den store timen er slått for den kristne samvittighet», sa Paven. «Enten våkner denne samvittighet opp til mandig full bevissthet om Kristi sending — til hjelp og redning for en menneskehet som har fått sin åndelige struktur i fare. Frelserens høytidelige løfte om «Vær frimodige! Jeg har overvunnet verden» går da i oppfyllelse. Eller hvis denne samvittighet bare halvt og dorskt løfter på seg, men ikke modig går Kristus i møte, da rammer det fryktelige, utvetydige varselrop: Den som ikke er med meg, er mot meg!» All annen lettroenhet vil ende i katastrofe, holdt Paven fram. For det har vist seg, og vil vise seg at ingen kan tjene to herrer.

N.K.K.F. til innsats for „St. Olav“

Det som vi her setter som en overskrift på et program, tviler vi ikke på at vi om to år kan skrive til honnør for Norges Katolske Kvinneforbund som en kjensgjerning. N.K.K.F. har vist at det kan arbeide programmessig og føre sine tiltak i god havn. Det er derfor en takk som i aller beste forstand kan uttrykkes på forhånd når vi herved retter bladets og lesernes hjerteligste takk til N.K.K.F. for vedtaket fattet på generalforsamlingen: «Å arbeide til beste for bladet «St. Olav i den kommende to-årsperiode».
...Rike muligheter ligger utnyttet, men har ikke vært innen bladets rekkevidde på grunn av dårlig økonomi. Til stor glede noterer vi oss at abonnementsantallet øker godt, men kravene øker også proporsjonalt. Redaksjon og ekspedisjon arbeider under tungvindte forhold. Et høyst påkrevet ominnredningsarbeid i bladets kontor er startet i dristig tro på at en og annen vil strekke ut en hjelpende hånd. Vår prestisje krever disse forbedringer, da bladet i hele sitt anlegg må møte tidens krav.

! Aksjonen for St. Olav er begynt i St. Sunnivalaget, Hamar. Resultatet av første møte i St. Sunnivalaget etter N.K.K.F.s landsmøte er 5 nye betalende abonnenter, og flere følger. Et eksempel til etterfølgelse!

25. april: Gangdag

Selv om folk i «den mørke middelalder» ikke gikk med almanakkforlagets «syvende sans» i lommen, hadde de likevel en nyttig og pålitelig kalender i primstaven. Blant de faste merkedager i årets løp oppføres der noen som går under navnet *gangdager*. Der nevnes fire slike gangdager, og de faller på de tre dager forut for Kristi Himmelfart og på den 25. april. Det er oldkirkelige bededager som den katolske Kirke feirer den dag i dag. I år faller de oss mer i øynene enn vanlig, da 25. april denne gang er på en søndag.

I Rom holdt en allerede i Gregor den Stores dager en høytidelig prosesjon som drog helt ut av byen langs Via Flaminia. Over broen Ponte Milvio kom en på den andre siden av Tiberen, der hvor i dag det store stadion «Foro Nazionale» (Forum Mussolini) ligger. En fortsatte under salmesang og Allehelgenslitaniertil til en nådde St. Peterskirken. Her ble det hellige messeoffer båret fram som avslutning på feiringen av bededagen.

I de «katolske land» drar en på samme måte i prosesjon ut i sognet. På landet går prosesjonen over mark og åkerland. En av gangdagens hovedmenin-

Da ungdommen tok ordet

Det var alvor og stil over aftenen som Oslo Katolske Ungdomslag hadde tillyst torsdag 8. april under parolen «Ungdommen tar ordet». Det er mulig at mange ventet seg en propagandaaften under lette og lystige toner. Men just derfor var det ingen som ble skuffet. Programmet viste seg å være mer enn et helaftens-program: Det var et katolsk livsprogram de unge her presenterte for den tett besatte sal. Oslo-menighetene hadde tatt imot innbydelsen på en måte som virkelig fortjener honnør. Representanter fra presteskapet, søsterkongregasjonene, foreninger og lag og ikke minst de mange katolske foreldre, satt side om side grepet av de alvorlige anliggender våre unge la fram klart, utvetydig og ansvarsbevisst. I korthet: De ville samles med menighetene for ansikt til ansikt med alle det angår å påpeke hva som gjøres og må gjøres for å bevare den oppvoksende ungdom for Kirken. De fakta og tall som ble nevnt av de forskjellige talere, måtte mane enhver til ettertanke.

ger er nemlig nettopp å nedbe Guds velsignelse for en god høst. Gangdagene faller jo midt i vårtidens spiring og blomstring, da årets grøde særlig er truet av rimfrost og hagl. Når mennesket ennå har bevart så meget av sin primitive naturlighet at det føler seg avhengig av de elementære naturkrefter, er det ikke for stort til å be sin Skaper og himmelske Far om litt hjelp!

Presten forretter på gangdagene iført mørke paramenter i den fiolette botsfarge. Selv om Kirken i denne gledestid mellom påske og pinse ikke foreskriver faste, så er gangdagene likevel ment som en inntrengende appell til alvor og samling. I alle menigheter bes Allehelgenslitaniyet før messen, og der hvor kirkerommet tillater det, drar en i prosesjon mens litaniyet blir sunget. Har ikke denne gamle skikken en særlig aktuell betydning i våre dager som ligner så meget Gregor den Stores brytningstid, da mange mente at den latinske sivilisasjons oppløsning og barbarernes stormløp betydde det gamle Europas undergang?

Salme nr. 127 i vår katolske salmebok bærer overskriften: «for bededagene». Den sikter ikke (som noen mener) til den lutherske bededag før den første søndag i november. Heller ikke menes de månedlige bededager i de katolske menigheter for Moderkirkens virke her i landet. Men den gir uttrykk for de oldkirkelige gangdagens anliggender:

«Fra din godhet all ting kommer —
gunstig vær i vår og sommer, —
og din faderkjærlighet
skjenker marken fruktbarhet.
Hør den bønn som vi oppsender,
at du fra vår arne vender
sykdom, krig og hungersnød,
og oss skjenker daglig brød.»

G. Vranken.

Annet steds i bladet gjengis to av talene som det lykkes å få i manuskript, Torfinn Juells innledning med emnet «Katolsk ungdom og tiden», og Johannes Bruces nøkterne redegjøring for «Katolsk barnarbeid». Vi håper siden å kunne bringe et utdrag av Kjell Ruyters vektige innlegg om «Metoder i ungdomsarbeidet». Friskt og med overlegen innsikt talte visekretssjefen for Oslo krets av Norsk Speiderpikeforbund, Berit Linnerud, om speidersakens plass i våre menigheter. Vi må fra katolsk hold her i Norge vie speidersaken mer tillit og oppmerksomhet, mente taleren. 50 % av verdens speidere er katolikker, så det er ingen grunn til å tro at dette ikke er noe for oss. Speiderorganisasjonen er et mønsterverdig forum for religiøs toleranse, og også her i Norge har våre speiderkapellaner erfart hvilken æfrykt det hellige Messeoffer blir omgitt med når alteret blir reist i en speiderleir.

Som en velvalgt prolog til møtet, — som for øvrig ble utmerket ledet av Ungdomslagets viseformann, frk. Gudveig Terjesen, — framførtes Henri Werrings fine lille stykke «Visjon». Stykket er som kjent skrevet i forbindelse med stiftelsen av Norsk Katolsk Ungdomsforbund i fjor. Skuespiller Rolf Sand har meget evnerikt satt det i scene og Kari Sørsdal malt kulissene enkelt og smakfullt. Stykkets poeng er i all sin enkelthet det av den hellige Hallvard hadde til hensikt å opprette et ungdomsforbund. Til det trengte han hjelp av et par unge. I en nattlig samtale med den unge Magnus og venninnen Sunniva, henholdsvis pessimistisk og optimistisk innstillet til planen, overbeviste han dem begge. Og som kjent ble ungdomsforbundet også stiftet! Kjell Ruyter som St. Hallvard, Cherry Schiander som Sunniva og Sigurd Werring som Magnus, høstet varmt bifall for sitt nydelige spill.

I pausene improviserte Anders Fjellberg lett og ledig og forekomment som vanlig ved pianoet. Han har også hovedæren for det nye tekniske anlegg ved scenen som omfatter både lys- og radioforsterkeranlegg.

Før pater Knut Hansen, ungdomslagets nye geistlige rådgiver, holdt avslutningstalen, fikk ungdomspresten, pastor Hansteen Knudsen, ordet for å overbringe en hilsen og takk på vegne av Hs. Høyærv. Biskopen, som dessverre var bortreist og sterkt hadde beklaget sitt fravær. Takken ble uttrykt også på forsamlingens vegne, som sikkert følte seg trygge på vår oppvoksende katolske ungdom. Saklig og nøkternt har de utviklet det katolske ungdomsarbeid i et omfang og med en kvalitet som må skape resultater. Det er et intenst arbeid som har foregått i det siste forløpne år, og en kunne ikke la være å tenke på de ord som er sagt om Barbara Ward, «at å være katolikk, det er å arbeide på overtid» — i sanneste mening for de unge lederne av det katolske ungdomsarbeid i Oslo!

Det var et strålende arrangement for alle dem som møtte. Men for de opptrædende var det en dag som de andre. Det var ikke ord, men erfaringer som talte.

„Katolsk ungdom og tiden“

Av Torfinn Juell, formann i Norsk Katolsk Ungdomsforbund

Vi vet alle at kampen mellom det gode og det onde i verden ikke er knyttet til bestemte tidsepoker. Det er en kamp uten våpenhvile som har pågått siden syndefallet og som vil vare ved til tidenes ende.

Selv et overfladisk blikk på verdensbildet i dag viser oss realiteten i dette gigantiske oppgjør. Nå, omtrent tre år etter at den annen verdenskrig ble avsluttet, raser igjen krigen i Grekenland og China. Fra Palestina kommer der nesten hver dag rapporter om blodige optøyer. Mellom ruinene i de krigsherjede land vandrer fremdeles tusener og atter tusener av bleke og underernærte barn og ungdommer, initiativløse, motløse og uten mål. Jernteppet senker seg langsomt men ubønnhørlig over store områder av Europa og kaster sin skygge over hele den siviliserte verden. Og den Katolske Kirke forfølges i mange land med en heftighet og bitterhet som savner sidestykke i historien.

Dette er fakta som får alle ansvarsbevisste og rettenkende mennesker til å se framtiden i møte med spenning, ja, la det like godt være sagt, med bekymring. Kan ungdommen som ikke bare er framtidens håp, men også i en stor utstrekning må bære sin del av dagens byrder, kan den greie å føre verden ut av det feilspor den nå er inne i? Eller la oss stille spørsmålet på en litt annen måte: Hvilke *forutsetninger* har vår tids ungdom for å løse denne mektige oppgave? Den er realistisk, det er så. Den har sett og fått erfare hvordan det går når mennesket i lyseblå tillit til sine egne krefter opphøyer seg selv til Gud. Den vet at det må hardt arbeid til for å bedre verden. Men på hvilket grunnlag skal den arbeide?

Nesten alle de idealer som skulle være samfunnets grunnpillarer ligger smadret etter at store deler av menneskeheten har forkastet Gud og satt opp materiell nytelse som livets høyeste mål. Det *uoppløselige ekteskap* hvor barna blir oppdradd til ærefrykt for Gud og kjærlighet til sine medmennesker blir betraktet som en avlegs og upraktisk institusjon. *Skolene* som skulle føre denne oppdragelsen videre går mer og mer over til å bli et redskap for menneskenes egoistiske higen etter materielle goder. Ja, selve arbeidet for *et godt og rettferdig samfunn* mister meget av sitt grunnlag i en verden hvor det eneste motiv for samarbeid synes å være at det hjelper en selv. Jeg spør igjen: Hvilket grunnlag har ungdommen så å bygge på? Er det til å undres over at den er forvirret og usikker?

Her er det den *katolske* ungdom kommer inn! I sin hellige tro har den funnet fram til det eneste holdbare grunnlag for livet, både for den enkelte og samfunnet. I Kirkens lære finner den rettesnoren for sitt arbeid, i sakramentene kan den hente styrke til å gjennomføre det. For den fred og sikkerhet som den Katolske Kirke gir, er ikke noe man kommer fram til sovende. Det har alltid kostet kamp, men kampens karakter veksler med tid og sted. Og den kamp vi unge norske katolikker må føre er ikke den letteste. Vår kamp er ikke kamp med blanke våpen. Den består ikke i maleriske og ildnende slag. Våre fiender er ikke soldater som streber oss etter livet. Nei,

vår kamp er det grå, hverdagslige slitet for å realisere vår tro i det daglige liv. Det er det gudløse kompromissets ånd som langsomt vil kvele nådens livs i oss, vi har å kjempe mot.

Vi kjenner alle denne kampen fra eget liv. Vi vet hvor tilsynelatende håpløst overmenneskelig den er. Vi vet at den bare kan føres fram til seier hvis ungdommen har del i det nådens liv som pulserer i Kristi Kirke, det liv som er frukten av Kristi forløsningsverk.

Det er da hovedoppgaven, ja, selve eksistensgrunnlaget, for alle katolske ungdomsorganisasjoner: *Å føre sine medlemmer inn i dette livsfellesskap.* Hvor forskjellige de enn kan være i ytre organisasjon og arbeidsmetoder, så er deres enhet grunnfestet i dette store mål.

Under denne synsvinkel må vi se den utvikling som er foregått innen katolsk ungdomsarbeid i Norge i de siste årene. Vi mener at samfunnets utvikling krever at vi benytter nye metoder i vårt arbeid. Materialismens ånd fjerner samfunnet mer og mer fra Gud. Skal vi vinne kampen for oss selv og hele menneskeheten må vi konsolidere oss. Norsk Katolsk Ungdomsforbund og dets lag og grupper er ledd i denne bestrepselen. Vi kan ikke la noen unge, ikke en eneste en, stå alene. Vi må knyttes sammen til en enhet, både for å kunne yte hverandre gjensidig støtte og for å kunne gjøre vår stemme gjeldende i samfunnet. Gjennom en metodisk utdyping av vårt kjennskap til troen, gjennom sambandet med alle de millioner av unge katolikker over hele verden som kjemper for den samme sak som vi og framfor alt gjennom fellesskapet i bønn og arbeid, vil vi forsøke å gjøre vårt til at verden aksepterer Kristus, den eneste løsning på verdens problemer.

De praktiske vanskene i vårt arbeid er store. Vi er få her i landet; vi bor spredt over store strekninger. I noen menigheter er det mulig å opprette selvstendig ungdomslag eller grupper, i noen er det ikke. Og selv i de menigheter hvor der er en del ungdom må vi huske på at de ikke utgjør noen homogen masse, men at de alle har sitt særpreg i miljøbetoning og temperament. Sammen med dette kommer at den materielle ryggrad som enhver organisasjon krever, i vårt tilfelle er svært svak, for å si det mildt.

Men vi må huske på at selv om møter og liknende arrangementer er en uhyre ønskelig støtte i vårt arbeid, så er de allikevel av sekundær betydning. Det som teller er at hver enkelt ungdom er seg sitt ansvar bevisst og søker å ruste seg på best mulig måte til å stride den gode strid. Også på dette feltet ligger mange og store oppgaver og venter på ungdoms-organisasjonene.

I dag vender vi unge oss til dere, den eldre generasjon, i håp om og tro på at dere vil støtte opp om vårt arbeid ved deres sympati og aktive medvirken. Vi er forvisset om at vår appell ikke vil være forgjeves. Med denne overbevisning og i tillit til at Gud vil gi oss sin nådes kraft er det at vi ser framtiden i møte.

Torfinn Juell.

KATOLSK BARNEARBEID

Av stud. phil. Johannes Bruce

Når en som leder katolsk barnearbeid en dag kommer så langt at han merker at han har vunnet barnas tillit, så de åpner seg for ham og gir ham del i sine tanker og opplevelser, da er han kommet et stykke på vei. Da først forstår han fullt ut hvor vanskelig det arbeidet han har tatt på seg egentlig er, for da lærer han barnas reaksjoner overfor tiden å kjenne. Barna vokser opp i et samfunn der storparten av menneskene utelukkende strever etter velvære og nytelse, samtidig som tiden er full av idéer som virker mer besnærende og lokkende enn den offerets og lidelsens vei som kristendommen forkynner. Vi skal lære dem at den veien allikevel er den rette, vi skal vise dem at Gunnar Reiss Andersen har rett når han sier om denne tiden: «*Aldri var flere frelsere til og aldri var flere frelst.*» Det er en oppgave som i sannhet kan synes vanskelig, ja, så vanskelig at mange har gitt opp og holder det for uunngåelig at en stor del av de barna som vokser opp her i menighetene blir borte i eller like etter overgangsalderen. Men istedenfor at dette skulle hensette oss i resignasjon, skulle det være en spore til å gjøre alt som står i vår makt for å bedre forholdene. Det kan koste offer, men vi vil være tjent med det selv også, for som dikteren sier: «*Tankene på dem som kommer etter, vil gi deg kallets tro og toens krefter.*»

Kirken har strevet med de samme vanskeligheter andre steder, men har i mange tilfelle funnet fram til arbeidsmetoder som har bedret forholdene. Vi må se ut i verden og lære av kirkens arbeid der. Vi må også ta moderne oppdragelsesmetoder i vår tjeneste, nyere forskning har brakt store framskritt innen pedagogikk og barnepsykologi, og selv om de mange forskere er på feilspor, kan det ikke være tvil om at mye av det en er kommet fram til er godt og riktig og kan tillempes våre forhold. Vi skal og må aldri være redde for å prøve nye veier for å vinne framover, Paulus har en gang for alle vist oss veien da han skrev: «*Prøv alt, og hold fast ved det gode.*» Og i dag er vi i den heldige situasjon at vi har pave Pius XI rundskriv: *Divini Illius Magistri*, som et grunnlag for vårt arbeid. Dette rundskriv burde vært kjent av alle norske katolske hjem, det skulle vel ikke være så vanskelig å få det oversatt til norsk, og delt ut til våre katolske hjem. Ifølge dette rundskrivet er det i dag tre institusjoner som må ta seg av barneoppdragelsen, *hjemmet, staten og kirken*. Disse må arbeide hånd i hånd, men det sier seg selv at i vår tid er det svært vanskelig å samordne staten og kirken, og barneoppdragelsen er jo nettopp et av de store stridspunkter mellom stat og kirke mange steder i dag. Det ansvar som hviler på hjem og kirke blir derfor større og oppgavene vanskeligere. Det ekte katolske hjem er grunnstenen i katolsk barnearbeid. Det er her barnet skal ledes inn på den rette vei og det er her det skal få den første føling med katolisismen i praksis. Men om dette er det i denne sammenheng nok å sitere den kanoniske rett: «*Foreldre er bundet ved en meget streng forpliktelse til, så langt det står i deres makt, å sørge for deres barns religiøse, moralske, fysiske og sivile utdannelse, og også å sørge for deres timelige velferd.*» Men hjemmet alene er ikke nok i dag, staten og kirken må tre støttende

til. En av statens hovedoppgaver er å gi barna den utdannelse og den plass i samfunnet deres evner og interesser tilsier. Men denne utdannelse må være helt bygget på de kristne idéer og det må i statsskolene ikke være noe som kan lede barna vekk fra troen. Pave Leo XIII peker i sitt rundskriv om den kristne borgers plikter på at det er foreldrenes plikt å holde barna vekk fra slike skoler, men da vi ikke har katolske skoler nok, blir de plikter som hviler på kirken enda større. Den kan ikke løses av presteskapet alene, menighetene må tre støttende til. Det er et krav som ikke på noen måte er for sterkt, for i den realisasjon av den kristne fellesskapstanken som en katolsk menighet burde være, der skulle det være en selvfølge at barna ble fulgt med en særlig omtanke ikke bare fra foreldrenes side, men fra menighetene i sin helhet.

Det første og viktigste punkt er religionsundervisningen. Jeg skal her bare peke på et punkt som kanskje kunne bedres. Det er jo så at de som ikke går på katolsk skole, må få sin religionsundervisning utenfor skoletiden, fortrinnsvis om ettermiddagen. Den må fra foreldrenes side betraktes som like bindende som plikten til å sende barna på skole. Men, som pave Leo XIII sier i sitt rundskriv «*Militantis Ecclesiae*»: «*Det er ikke nok for barna å bli undervist i religion i spesielle timer, — hele deres utdannelse må være gjennomtrengt av fromhetens ånd.*» Men så lenge vi ikke har katolske skoler nok, og selv om vi hadde det, må vi gjøre enda mer. Det har vist seg gang på gang, og det hender i dag at foreldre ikke forstår dette, de mener at det katolske hjem og religionsundervisningen, eller at barna går på katolsk skole, er nok. Barna viser kanskje også den rette innstilling til religionen, men det har også hendt gang på gang at de selvsamme foreldre noen år senere beklager seg over at barna er blitt borte fra kirken. De er bitre og nedfor, de prøve alt, men det er i virkeligheten i mange tilfelle for sent. Etter at barnet er ferdig med folkeskolen kommer det over i andre miljøer, foreldrene har ikke lenger den samme makt over barnet som for, og sakte men sikkert glir det bort fra kirken. Det er naturlig at det i eller like etter overgangsalderen kommer til kriser under eller like etter overgangsalderen, og jeg tror at den beste hjelp i disse krisene er at barna har et katolsk miljø å støtte seg til. Men dette miljø kan ikke skapes når vanskelighetene er der, *det må være der på forhånd*, barna må være innforlivet med det når de trenger det. Vi må derfor samla barna tidligst mulig, vi må gi dem anledning til å møtes utenfor skole og religionsundervisning, de må møtes som venner og vokse opp sammen i lek og alvor. Og her er det da at lekmanapostolatet gjør seg gjeldende. Skal vi kunne samle barna på en måte som det er noe gagn i, må det skje gjennom barneorganisasjoner. Pave Pius XI sier i sitt rundskriv om kristen oppdragelse: «*Kirkens omgivelser inneslutter også mange forskjellige skoler, foreninger og institusjoner av ethvert slag, understøttet og hjulpet av den for å oppdra de unge i fromhet og visdom, med muligheter for rekreasjon og fysisk fostring.* — Dette sier han videre er et bevis på den vidunderlige harmoni det råder mellom kirken og den kristne familie.

Planene for Akademikerkongressen i Kristiansand tar form

I «St. Olav» nr. 45—46 1947 sto det en notis om den forestående kongress for nordiske katolske akademikere i Kristiansand. I denne notisen ble det minnet om at kongressen vil bli den annen i en rekke av årlige kongresser, og at den første ble holdt i Vadstena i Sverige i 1947. Mens man på Vadstenakongressen vesentlig behandlet akademikernes stilling på det religiøse, kulturelle og sosiale område generelt, har hovedkomitéen funnet det ønskelig på følgende kongress nærmere å analysere og vurdere det åndsmiljø som de katolske akademikere finner nettopp her i *Norden*. Siden nyttår har nå komitéen derfor foreslått som hovedemne «Moderne katolsk tanke i forhold til nordisk åndsmiljø». Enkelte konkrete emner er også foreslått, bl. a.:

«Individualisme og autoritet i religionen», «Kierkegaards betydning for nordisk religiøsitet», «Den katolske Kirke overfor nordisk protestantisme», «Kristendom og nordisk demokrati», «Religiøse strømninger i nordisk litteratur», «Kristne og ikke-kristne tanker om ekteskap og familieliv», «Katolsk tanke i forhold til moderne ateistisk humanisme», «Katolsk livssyn og nordisk folkekarakter». — De konsultative medlemmer fra de øvrige nordiske land har samtykket i et program av denne art, skjønt enkelte endringsforslag vil bli drøftet.

I forberedelsene vil det bli lagt stor vekt på det praktiske arrangement, så kongressen kan arbeide effektivt. Dette vil ikke si det samme som hektisk; tid som avses til personlige kontakter og samtaler, er ikke bortkastet. Til dagens orden vil det høre hver morgen fellesmesse, og dagen avsluttes med kompletorium, som i Vadstena. Hovedforedragene holdes om formiddagen, og ettermiddagene holdes mest mulig fri. En vil la spesielle sider av emnene komme opp til drøfting i engere diskusjonsgrupper. En håper at det lokale arrangement med innkvartering, utflukter etc., vil bli tilfredsstillende. Vi har jo en iherdig bykomité i Kristiansand, og St. Josefs-søstrene har vist stor imøtekommenhet overfor arrangementet. Som et tegn på kongressens «katolske» karakter kan nevnes at en har sørget for innkvarteringsmuligheter også for ektepar med barn, slik at gifte deltakere kan ha barna hos seg. Vi ser gjerne at så mange som mulig vil interessere seg for kongressen. Helst ønsker vi at de deltar personlig, og at de på forhånd tenker over om de har spesielle problemer eller opplysninger å legge fram. Det er da vårt håp at kongressen vil bli et effektivt middel til å utruste og samle de katolske akademikere til sine store oppgaver — og en mektig demonstrasjon utad av sant katolsk liv. — For at komitéen kan få en oversikt over hvor mange

Overfor disse uttalelser av Pius XI tror jeg at alle som hittil har innsett berettigelsen av katolske barneorganisasjoner og plikten til å hjelpe dem, bør tenke seg om nok en gang. Og, det er jo heller ikke så vanskelig å gjøre noe effektivt, for vi har jo en verdensorganisasjon som omfatter både moralsk og fysisk fostring, som gir anledning til rekreasjon og som har som et av målene å skape en brorskapsfølelse mellom barna, en brorskapsfølelse som nettopp kan bety en uvurderlig hjelp i de vanskelige overgangsårene. Denne organisasjon er Baden-Powells geniale idé: *Speiderarbeidet*. Den katolske kirke har over hele verden tatt opp dette som et glimrende arbeidsgrunnlag. Men barna kan ikke klare seg alene, menighetene må hjelpe.

Det skal villig innrømmes at det kan være berettiget kritikk å rette mot speidergruppene våre i Oslo, men for det første må denne kritikken ikke rettes mot speiderarbeidet i sin alminnelighet, og for det annet må enhver spørre seg selv: Har nå jeg gjort mitt for å hjelpe? Speiderarbeidet er ikke så gammelt i menighetene våre, og etter krigen måtte vi begynne på nytt igjen. Det tar tid før vi får det innarbeidet, vanskelighetene i dag skyldes vesentlig mangelen på ledere og dårlig økonomi. Det å være speiderleder krever tid og offer, det er ikke det samme som å sitte i et foreningsstyre, *det er ikke noe en tar på seg for et år eller to*, og det krever spesielle anlegg og egen utdanning. Men jeg tror at vi vil bli bedre stilt ettersom de speidere vi nå har vokser opp.

Så var det forholdet til menighetene. For det første skulle vi gjerne se at alle forsto nødvendigheten av vårt arbeid, og ble klar over at vi ikke driver det bare fordi vi liker det, men fordi vi mener at det har den største betydning for kirkens sak i landet vårt. Det er ikke her stedet til å komme med noen utformet plan for den hjelp vi venter av menighetene, men ser vi oss omkring i andre kretser, ser vi hvordan mannsforeningene bygger hytter

og kvinneforeningene skaffer utstyr, uten at dette på noen måte går utover foreningenes arbeidsoppgaver, og uten at noen spør om det er sine egne barn eller ikke.

Jeg skal her bare peke på noen få punkter. Vi speiderledere ville gjerne at menighetene betraktet speidergruppen som et viktig ledd i menighetsarbeidet, og oss speiderledere som menighetenes representanter i dette arbeidet. Hvis det var slik, kunne vi bl. a. meget lettere vende oss til menighetene når vi trengte hjelp. Det ville også bety meget om menighetene sluttet opp om speidernes arrangementer, det ville ikke minst bety meget for barna som dermed ville forstå at menighetene var interessert i dem. Økonomisk hjelp trenger vi også, det er et faktum at flere ikke kan være med fordi de ikke har råd. Men hvor er den kristne fellesskapstanken hvis vi skulle la noen bli borte på grunn av økonomiske vansker? Jeg vet godt at andre også strever med dårlig økonomi, men det burde vel ikke være så vanskelig å finne utveier. (En idé kunne det kanskje være om foreningene av og til lot være å ha bevertning på møtene og ga de innsparte penger til barneorganisasjonene. Ingen ville lide ondt av det, tvert imot — en ville ha glede av Kristi ord: Hva I har gjort mot en av disse mine minste, det har I gjort mot meg.) En annen måte menighetene også kunne hjelpe var om foreningene av og til lot lese en messe eller oppofret en felleskommunion for våre katolske barn. Iallfall må alle nå bli klar over hvor viktig barnearbeidet er. Kristendommen er svak i landet vårt, vi vet at Kirken alltid vil leve, men om den skal leve i landet *vårt*, avhenger av hver enkelt av oss, og det avhenger ikke minst av at vi klarer å holde på våre katolske barn og utdanne dem til gode stridsmenn i Kristi kirke. La oss stå samlet om denne oppgaven, la oss alle være med å tenne troens og kjærlighetens lys i barneøynene, for som dikteren sier: «*Lys ifra slike øyne, det er lys over landet . . .*» Johannes Bruce.

norske deltakere en kan regne med, anmodes om at man sender til Hovedkomitéen for Kristiansandkongressen en (ikke bindende) forhåndsannmeldelse. Komitéens adresse er: Neuberggt. 15, Oslo. Kongressen finner sted 27. juli—5. august. Oppholdet kommer på ca. 75 kr. for hver deltaker.

Hovedkomitéen.

D Ø D E

Fru Fransisca Iversen, Hamar

Enkefru Fransisca Iversen, hele St. Torfinns menighets bestemor og gode, trofaste venn, avgikk ved døden 3. påskedag, styrket med Kirkens hellige nådemidler, og ble gravlagt tirsdag den 6. april. Hun hadde lenge vært svak, men fortsatte trofast sin gang til sin plass i kirken og til kommuniionsbenken, inntil hun en dag måtte legge seg til sengs. Hun var viss på at det nå bar mot døden, og hun ønsket det. Hun hadde en rørende tillit til St. Josef, som hun holdt særlig av, og det var i St. Josefs måned hun utåndet.

Requiemessen ble celebret av sokneprest Parthe med assistanse av pater de Paepe og pater Le Breton. Det var vel et litt usedvanlig syn i Hamars stille gater å se denne katolske prosesjon på vei til kirkegården. Det var mange som var møtt frem for å følge, bl. a. fru Sigrid Undset, som var kommet fra Lillehammer for å delta i begravelsen. Etter gravferden var menigheten samlet i St. Torfinns klinikk.

Fru Fransisca Iversen var enke etter lektor Caspar Iversen ved Hamar katedralskole. Ekteparet kom til Hamar i 1912 og var de første katolikker på Hamar siden reformasjonen. Lektor Iversen døde i 1927, og helt fra St. Torfinns klinikk ble opprettet har fru Iversen bodd fast på klinikken. Fru Iversen har gjort stor innsats i menighetslivet, idet hun var første formann både i St. Olavslaget og i St. Sunnivalaget, og hun har i alle år ivret for trofast kirkegang og for godt katolsk liv i menigheten.

Det blir rart ikke mer å se hennes koselige skikkelse i sin kappe og med sin stakk, møte henne på veien opp til hennes værelse på klinikken, og få et av hennes milde, vennlige smil.

Både som det eiegode menneske og som den hengivne og trofaste katolikk vil hun bli dypt savnet av St. Torfinns menighet.

Vi lyser fred over hennes minne.

Ila.

Frk. Valborg Foss

døde på Vor Frue Hospital, Oslo, 5. april etter lang tids sykdom, styrket med Kirkens hl. nådemidler, nær 82 år gammel.

Avdøde gikk i ung alder over til den Katolske Kirke kort etter sin søster frk. Marie Foss. Med eksemplarisk søskenkjærlighet, har de to helt til døden nå skilte dem, stått ved hverandres side og rike på Kirkens hellige arv gitt videre til mange det de alltid siden har betraktet som deres sanne rikdom. Med heder og dyktighet har de to damer sammen drevet det velkjente juvelerfirma

David-Andersen & Co. i Stockholm som kongelige hoff-leverandører. Men kjærligheten til hjemlandet og Kirken her var så stor at i hjembyen, Oslo, var frk. Valborg Foss lykkelig for å dø, omgitt av sine nærmeste kjære.

R.I.P.

Søster Hilaria, Harstad

Fra Harstad er det kommet meddelelse om at søster Hilaria for noen uker siden er avgått ved døden. De fleste litt eldre katolikker i Oslo husker henne sikkert fra hennes lange virke som lærerinne ved St. Hallwards skole. Da undertegnede er en av hennes gamle elever, føler jeg trang til å sende inn noen ord til St. Olav.

Søster Hilaria var alltid i godt humør, full av liv og virkelyst og rede til å hjelpe alle. En kunne komme til henne med alle sine sorger og bekymringer, og hun visste nesten alltid råd for dem. Vi, hennes gamle venner, vil alltid ha henne i kjærlig erindring og huske henne i våre bønner. Måtte hun hvile i fred.

Louise Orfjell.

Enkefru Mathilde Bade, 80 år

Den 12. april fylte enkefru Mathilde Bade, f. Bachke, 80 år. Sammen med sine fire søstre utgått fra det varmt katolske hjem som deres mor, fru statsråd Bachke preget med sin fine ånd, har enkefru Bade levet for og med Kirken i alle disse år, elsket av alle for sitt edle vesen og sine rike egen-skaper.

«St. Olav» bringer post festum jubilanthen de hjerteligste lykkønskninger!

Her hjemme - -

OSLO. Kirkesyndikat for St. Olavs menighet. Hs. Høyærv. biskopen har utnevnt bankfullmektig Victor Thielemann til nytt medlem av kirkesyndikatet for St. Olavs menighet etter nylig avdøde disponent Henrik Carelius, som i hele 25 år hadde hatt sete i syndikatet og nedlagt et høyst verdifullt arbeid. De øvrige syndikatsmedlemmer er f. t. herrene grosserer Chr. Müller, skipsfører J. S. Taxt og arkitekt Axel Kollerud.

Syndikatet hadde nylig møte hos Hs. Høyærv. Biskopen og til stede var foruten ovennevnte også pastor F. J. Fischedick, 1. kapellan ved St. Olavs kirke.

*

HALDEN. Palmesøndag hadde St. Birgittaforeningen Oslogjester, idet ungdomsrepresentantene Einar Wiig og Johannes Bruce vartet opp med fengslende underholdning. Wiig kåserte over biskop Niels Steensen (Steno) og pater Halfdan Schilling. Bruce leste opp ting av interesse om kirken i Halden. Interessentene er for øvrig varm omkring menighetskirken. Dette skyldes ikke minst de vakre skulpturer og de to nye sidealtrene i kirken. Skulpturene er utført av en nederlandsk kunstner.

Sokneprest Meeusen, som var til stede, talte til slutt og takket varmt de to Oslo-studenter som er kommet og gledet menigheten.

Ref.

UTENLANDS-NOTISENE MA UTSTA GRUNNET
PLASSMANGEL

Dominikanernes basar

på St. Katarina-hjemmet,

GJØRSTADS GATE 8

Fra og med lørdag den 17. april, til og med mandag den 26. april.
Åpent hver dag fra kl. 12 til kl. 19.

AFTENUNDERHOLDNING

Lørdag den 17. kl. 20: Norsk teaterstykke — Middelalderfarse fra 15. årh.: «Konene som vilde omstøbe sine ægtemænd.»

Søndag den 18. kl. 20: Norsk teaterstykke og harpekonert ved hr. G. de Martens.

Lørdag den 24. kl. 20: Fransk teaterstykke: Scènes principales de «l'Annonce faite à Marie». Paul Claudel.

Søndag den 25. kl. 20: Norsk teaterstykke — og harpekonert ved hr. G. de Martens.

Mandag den 26. kl. 22: Trekning.

Søndag den 18. kl. 12.30

Torsdag den 22. kl. 17

} Underholdning for barn:

} Dukketeater.

**UTLODNING — BARNETØY OG PRESANGER TIL SALGS
BUFFET**

R. I. P.

Til de troendes fromme forbønn anbefales

Franciska Antoinette Iversen

som styrket med Kirkens hl. nådemidler avgikk ved døden tirsdag 31. mars.

På vegne av St. Torfinns menighet, Hamar,

Soknepresten.

R. I. P.

Min kjære hustru, vår oppofrende mor, vår søster, svigerinne og tante

Frieda Leschly Hansen

f. Kawaters

døde stille på Florida sykehus etter et langt og smertefullt sykeleie, styrket med Kirkens hl. nådemidler den 30. mars og ble begravet fra St. Pauls kirke den 5. april. Hun anbefales til de troendes forbønn.

Karl Leschly Hansen.

Barna.

Bergen den 7. april 1948.

T. S. JACOBSEN

Begravelsesbyrå

Ullevålsv. 1, Oslo.

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 85 50 - 69 43 72

A. LIEUNGH A/S

Papirforretning

Bogstadveien 56 - Oslo

(inng. Neuberggt.)

NORENBERG & CO. A/S

Margarinfabrikk

Oslo

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Eivind Brosstad

Såpefabrikk

Telefon 42 67 04

Vognmannsgt. 8 - Oslo

HJEMMELAGET ITALIENSK MAKARONI

G. Battistoni

Utsalg:

Bjordam kaffeforretning

Bygdø Allé 3 - Tlf. 44 80 81 - Oslo

HANS KARLSEN MALERFORRETNING

Utfører all slags

malerarbeid.

Tordenskjoldsgt. 6 B.

Tlf. 41 07 76 — Oslo

Trykksaker — Protokoller

Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

J. L. NERLIEN A-S
NEDRE SLOTTSGT. 13 - OSLO

ALT I FOTO

NEBB

er stedet for

alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

Spesialforretning i

HOSPITALUTSTYR

Tekstilvarer og sengeutstyr for sykehus

SØSTERUTSTYR

Kjoler — forklær etc.
De gamle gode kvaliteter begynner nu å komme igjen.

SVERRE W. MONSEN

BERGEN

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23